

Nádasdy Ferenc, a fekete bég emlékére

Nádasdy Ferenc, akit egyesek csak fekete bégnek becéztek, elhunyt. Halála születési helyén következett be, Sárváron, 1604 január 4-én. A Fekete bég név hadi tettei, illetve testi és katonai ereje miatt ragadt rá.

Nádasdy Ferenc az ország harmadik leggazdagabb embere volt, 22 évesen saját lovassereggel rendelkezett, és önállóan csapott össze a törökkel a Dunántúlon, illetve sokszor Zrínyi György országos főkapitány és Batthyány Boldizsár társaságában. 1580-ban a nagy varasdi győzelmet is közösen érték el, itt jelentős török sereget semmisítettek meg. Sokszor tört borsot a török orra alá, mivel a Drinápolyban megkötött béke ellenére is hadakozott. 1000-2000 vitézével együtt legtöbbször győzedelmeskedtek, ő az első sorokban forgatta félelmetes kardját.

Nádasdy Ferenc Miksa császár és magyar király udvarában nevelkedett ez viszont nem tartotta vissza attól, hogy később néha a bécsi udvarral szembenő magyar érdekeket képviselje és védje. Határozott véleménye volt hadiszervezeti kérdésekkel kapcsolatban, és gondolatait a gyakorlatban megnyert sikeres ütközetek támasztották alá. Édesapjával nem egyezett a véleményük azzal kapcsolatban, hogy melyik református ággal szimpatizáljanak, Nádasdy viszont egyértelműen lutheri tanokat vallott, ezek mellett kötelezte el magát.

A budai beglerbég több levélben is leírta tetteit, miszerint Nádasdy elrabolta katonáit és csak nagy összegű váltságdíjért cserébe volt hajlandó visszaszolgáltatni őket a budai beglerbégnek. Utolsó csatájára 1603-ban szeptemberben Buda vára alatt került sor, innen viszont már betegen tért vissza Sárvárra. Ekkor már a pozsonyi országgyűlések rendi ellenzékének egyik vezére is volt.

Sárváron felesége Báthory Erzsébet teljes reneszánsz udvart vitt, ő irányította a birtokot ameddig férje hadakozott. Báthory Erzsébet és Nádasdy Ferenc 1575-ben léptek frigyre. Az eseményre még Miksa magyar király is hivatalos volt, de ő az út veszélyeire hivatkozva végül nem jött el. Házasságukból hat gyermek született. Nádasdy Anna, Nádasdy Katalin, Nádasdy Pál, Nádasdy András, Nádasdy Miklós és Nádasdy Orsolya.

Nádasdy Ferenc nyomdát is alapított, ahol megújított vallás írásai lettek a nyomda által előállítva. Kultúrapoló tevékenységet is folytatott, amit többek között a családi hagyomány határozott meg. Miatta tanulhattak többen is külföldi egyetemeken, közöttük volt egykori lelkésze Magyar István is.